

Van Sissen David tot Roger Brouckaert

André Desmidt

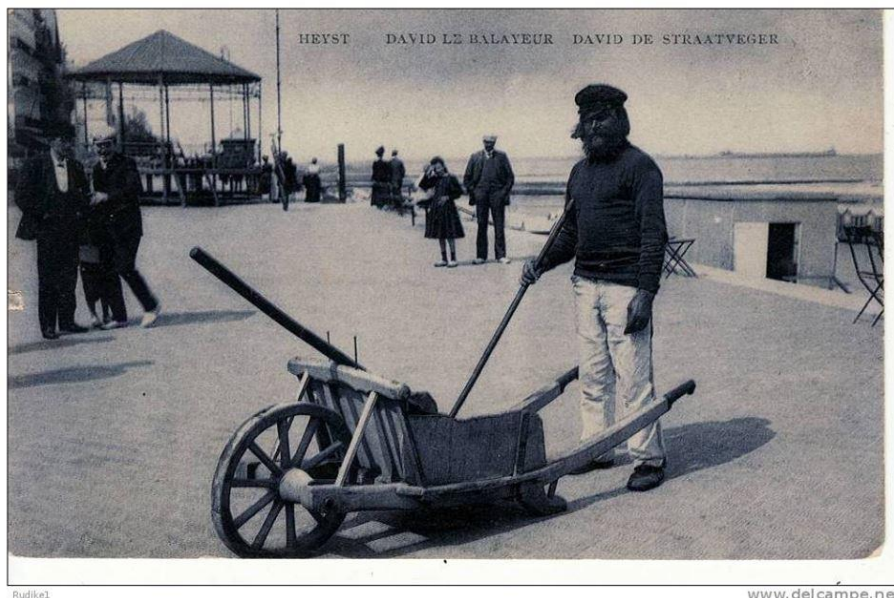
Wanneer we nu wat vuil op het voetpad zien liggen dan ergeren we er ons aan. Om dan maar te spreken van de hondendrollen. Maar ooit was het anders.

Er was een tijd toen het heel gewoon was om alle huishoudafval ofwel in de beerput te kieperen of op straat te smijten. In die tijd was er alleen organisch afval want de producten werden in wrak verkocht zonder verpakking en zeker zonder zakjes in plastic.

Wat brandbaar was werd verbrand in de kachel. De beerput werd geleidigd en uitgegoten op het land als natuurlijke bemesting. Dus erg veel bleef er niet over.

Met de komst van het toerisme (tweede helft negentiende eeuw) kwam er verandering in de zaak. Heist moest er proper uitzien voor de stadsmensen, de rijke toeristen van toen.

Straten werden verhard, riolering en greppels voorzien, voetpaden aangelegd en het storten van afval werd gereguleerd.

Sissen David, straatveger te Heist

In het gecoördineerd politiereglement van Heist uit 1896 (afgekondigd op zondag 2 augustus en ondertekend door de gemeentesecretaris L. Du Bois en de burgemeester Leopold De Sutter) lezen we in hoofdstuk II :

Art. 87-De eigenaars of gebruikers zullen gehouden zijn den openbare weg voor hunne eigendom of gebruik gans te doen vagen tot op het

midden van de straat. Zij zullen het slijk en de vuilnissen in hoopen moeten verzamelen op de plaats door de gemeentebedienden aangewezen.

Niemand zal de modder en vuilnissen mogen brengen voor den eigendom zijns gebuurs.

Art. 88-De wegvaging of reiniging zal moeten geschieden van zes tot zeven ure 's morgens van 1^e Mei tot 30^e September en van 7 tot 8 ure van 1^e October tot 30^e April.

Art. 89-De eigenaars of gebruikers zijn gehouden iederen dag, op het voetpad of voorland langs hunnen eigendom alle vuilnissen weg te scheuren, de goten van het huis te kuischen en de waters hiervan voorkomende voorts te vagen tot in de greppel: deze kuisching zal gedaan worden op de uren in vorig artikel bepaald.

Art. 93-Men mag in de greppels of goten geene hoegenaamde voorwerpen werpen of leggen.

De vuilnissen, strooi, hooi en alle andere overblijfselen des huishoudens zullen rechtstreeks uit de woningen gedragen worden naar de vuilniskar, bij zijn doorgang, in eenen bak nabij de deur gereed gesteld.

Jan Tap (Jan Blommaert) straatveger in Duinbergen

Netheid en gezondheid hadden veel met elkaar gemeen. Vuilhopen op straat trokken de ratten en ander ongedierte aan met alle gevolgen van dien.

Ruim honderd jaar terug was er nog geen sprake van blikjes en plastic zakjes en sierlijke verpakkingen van de producten... Men woog gewoon de artikelen en de klant had een zak mee om de gekochte waren in te doen.

Maar waar kon men terecht met het huisvuil ? De gemeente zorgde voor een ophaling.

In artikel 171 lezen we :

De bedienden van het wegruimen der vuiligheden zullen 's morgens de vuilnissen en overblijfselen van de huishoudens wegvoeren, welke de inwoners hun zullen aanbrengen of welke in bakken of manden zullen gesteld worden. Het neerzetten dier voorwerpen zal na negen uren 's morgens niet meer toegelaten zijn.

Het is verboden de vuilnis der dakgote uit te werpe: deze moet afgebracht worden.

En artikel 172 bepaalt :

Het is opzettelijk verboden water van mest of van anderen vuilen aard te laten weglopen of te gieten op den openbaren weg en in de greppen.

Meer en meer zaken werden gereguleerd zodat de politie zou kunnen optreden.

De gemeente nam ook zelf initiatieven door de organisatie van de ophalingen.

Er werden ook straatvegers aangesteld vooral voor de straten in de toeristische zone, meer bepaald de zeedijk. Daarvoor nam men meestal op rust gestelde zeevissers. Het waren kleurrijke figuren die spoedig een vertrouwd gezicht werden in de wijk. De toeristen apprecieerden hun werk en namen graag een foto van typische figuren.

Af en toe werd hen ook wat drinkgeld toegestopt en dan nam men dat zeer letterlijk en ging men onverwijld iets drinken in een van de vele cafeetjes.

Met het toenemende toerisme werden de toeristische zones ook uitgebreid en kwamen meer mensen in dienst.

Het ophalen gebeurde niet meer met paard en kar maar met open vrachtwagens. Alles werd afgevoerd naar een stuk uitgebakken grond gelegen langs de Moerstraat (de verbrandingsoven werd pas in 1974 operationeel).

Elke dag opnieuw trokken de straatvegers er op uit om achtergelaten vuil samen te vegen en dan met een schop in de kar te gooien. Voor in de herfst (bij het vallen van het blad) waren het drukke tijden. Ook na de confettibals op de zeedijk was het een zeer ongelijke strijd. Gelukkig stak de wind soms een handje toe en waaide de confetti op een hoop en moest er minder geveegd worden.

Voor de in werking stelling van de verbrandingsoven (1974) werd het huisvuil gestort op uitgebakken grond aan de Moerstraat. Af en toe vloog dit stort door zelfontbranding in brand en moest de brandweer komen blussen. Maar soms was het gemeentebestuur ook blij met zo'n brandje want daardoor werd de huisvuilmassa wat kleiner.

Nu is dit terrein gesaneerd.

De huisvuilophaling was een opdracht voor gemeentepersoneel. Na de fusie werd dit geprivatiseerd en kwam een firma met speciale vuilniswagens (die het huisvuil samenpersen) het huisvuil ophalen.

De tijd van de vuilnisemmer was definitief voorbij. De zakken (en de taksen er op) werden ingevoerd.

Later voerde men ook het sorteren in en er was zelfs een Minister die nationaal de milieubox invoerde voor het klein gevaarlijk afval. Een zware investering die zonder gevolg bleef want zelfs de Minister kreeg de bak niet open.

Nog later ontstonden de containerparken. De mensen werden verplicht om zelf richting Nederland te rijden om er hun grof huisvuil te deponeren. Ook tuinafval kan men daar kwijt en bouwafval en zoveel meer.

Glas wordt naar de glascontainer gebracht en papier wordt op de dagen aangeduid op de afvalkalender volgens zone opgehaald.

De jongste decennia is er veel veranderd en waar het vroeger een kerntaak van de gemeente was om alle vuil op te halen heeft men die taak doorgegeven aan de burger die er zelfs nog moet voor betalen.

Alleen de meeuwen zijn blij dat de vuilnisemmers verdwenen zijn en het vuil nu in zakken wordt gestopt want dat kunnen zij kapot trekken en dan genieten van al het eetbaars dat nog in die zakken steekt.

Ze maken er een rotzooi van en dan komen we terug bij de straatkeerders... die er voor moeten zorgen dat die "vuile boel" netjes opgeruimd wordt zodat inwoners en toeristen er geen last van hebben. (foto Anne-Marie Maertens)

Dus lang leve de straatvegers. En vooral: RESPECT.

Roger Brouckaert op zijn laatste werkdag (foto Anne-Marie Maertens)